

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๖ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบการวิจัยวิธีวิทยาแบบผสม (Mixed Methodology Research) เป็นการวิจัยผสมระหว่างการวิจัยวิทยาเชิงคุณภาพ (Qualities Methodology Research) กับการศึกษาวิจัยวิธีวิทยาเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology Research) ซึ่งมีการผสมใน ๒ ระดับ^๑ ดังนี้

๑.การผสมในระดับข้อมูล เป็นการศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรประชากรกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มเป้าหมายและกรอบแนวคิดในเชิงคุณภาพ และนำไปสู่การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

๒.การผสมในระดับกลยุทธ์เป็นการศึกษาวิเคราะห์กระบวนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ (Statistics Analysis) และวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

๓.๒.ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑.ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในกลุ่มที่ ๙ จำนวน ๔๘๕ รูป/คน มีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด ๓๖ แห่ง ในปีการศึกษา ๒๕๖๐ จำแนกตามตัวแปรต้นที่ศึกษาได้ดังนี้

^๑ ผ่องพรรณ ทรัพย์มงคล และสุภาพ ฉัตรภรณ์, การออกแบบการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๕), หน้า ๓๒๔.

๑.ตำแหน่ง

๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๗๒ รูป/คน

๑.๒ ครูผู้สอน จำนวน ๓๘๖ รูป/คน

๒.วุฒิการศึกษา

๒.๑ ปริญญาตรี จำนวน ๓๐๐ รูป/คน

๒.๒ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน ๗๐ รูป/คน

๓.ประสบการณ์การทำงาน

๓.๑ ระยะ ๑๐ ปี จำนวน ๒๑ รูป/คน

๓.๒ ระยะ ๑๑ – ๒๐ ปี จำนวน ๑๗ รูป/คน

๓.๓ ระยะ ๒๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๔๗ รูป/คน

๒.กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน ๓๖๗ คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชีและมอร์แกน^๒ โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรตำแหน่งหน้าที่และนำไปเทียบสัดส่วน จากประชากรตามตัวแปรต้นตัวที่ ๒ และตัวที่ ๓ ได้กลุ่มตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อย โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Radom Sampling) ด้วยวิธีจับสลากปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรต้น ตัวแปรต้น ๒-๓	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
๒.วุฒิการศึกษา						
(๑) ปริญญาตรี		๓๐๖	๓๐๖		๑๔๐	๑๔๐
(๒) สูงกว่าปริญญาตรี	๗๒	๘๐	๑๕๒	๓๓	๓๗	๗๐
รวม	๗๒	๓๘๖	๔๕๘	๓๓	๑๗๗	๒๑๐
๓.ประสบการณ์การทำงาน						
(๑) ๑๐ ปีลงมา	๑๐	๑๑๑	๑๒๑	๔	๕๑	๕๕
(๒) ๑๑-๒๐ ปี	๒๑	๙๖	๑๑๗	๑๐	๔๔	๕๔
(๓) ๒๑ ปีขึ้นไป	๔๑	๑๗๙	๒๒๐	๑๙	๘๒	๑๐๑
รวม	๗๒	๓๘๖	๔๕๘	๓๓	๑๗๗	๒๑๐

^๒ เครชีและมอร์แกน อังโน บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๙, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทสุริยาสาสน์จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๔๓.

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑ ประเภทเครื่องมือมีอยู่ ๒ ประเภท

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ๒ ชนิด คือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ แบบสอบถามมี ๓ ตอนได้แก่

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ลักษณะแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) และกรอกรายละเอียดในช่องที่กำหนดให้ จำนวน ๓ ช่อง

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ลักษณะเป็นแบบสอบถาม ประเมินค่า(Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี ๖ ด้าน ๕ ระดับ จำนวน ๔๐ ข้อ แบ่งเป็น

ด้านการบริหารตามหลักนิติธรรมในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๘ ข้อ
ด้านการบริหารตามหลักคุณธรรมในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๗ ข้อ
ด้านการบริหารตามหลักความโปร่งใสในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๕ ข้อ
ด้านการบริหารตามหลักการมีส่วนร่วมในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๗ ข้อ
ด้านการบริหารตามหลักความรับผิดชอบในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๕ ข้อ
ด้านการบริหารตามหลักความคุ้มค่าในโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ	๘ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านหลักนิติธรรม ๒.ด้านหลักคุณธรรม ๓.ด้านหลักความโปร่งใส ๔.ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๕.ด้านหลักความรับผิดชอบ ๖.ด้านหลักความคุ้มค่า

๑.๒ แบบสัมภาษณ์ ใช้สำหรับสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๑๕ รูป/คน ผู้บริหาร จำนวน ๑๐ รูป/คน ครูผู้สอนจำนวน ๕ รูป/คน ได้สัมภาษณ์ ๖ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านหลักนิติธรรม ๒.ด้านหลักคุณธรรม ๓.ด้านหลักความโปร่งใส ๔.ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๕.ด้านหลักความรับผิดชอบ ๖.ด้านหลักความคุ้มค่า แบ่งเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ ๒ เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิผลการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑.ด้านหลักนิติธรรม ๒.ด้านหลักคุณธรรม ๓.ด้านหลักความโปร่งใส ๔.ด้านหลักการมีส่วนร่วม ๕.ด้านหลักความรับผิดชอบ ๖.ด้านหลักความคุ้มค่า

๒. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ (Questionnaire : แบบสอบถาม)

การสร้างและการหาคุณภาพแบบสอบถามดำเนินการดังนี้

๑. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์หลักการแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. ศึกษาารูปแบบและโครงสร้างแบบสอบถามจากแนวคิดของบุญชุม ศรีสะอาด^๓

๓. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามข้อ (๑) และ (๒) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ๕ ระดับดังนี้

ตอนที่ ๑ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Checklist)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามระดับประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีดังนี้

๕	หมายถึงมีการปฏิบัติในระดับ	มากที่สุด
๔	หมายถึงมีการปฏิบัติในระดับ	มาก
๓	หมายถึงมีการปฏิบัติในระดับ	ปานกลาง
๒	หมายถึงมีการปฏิบัติในระดับ	น้อย
๑	หมายถึงมีการปฏิบัติในระดับ	น้อยที่สุด

๔. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ (ผู้เชี่ยวชาญ ๕ คนประกอบด้วย ๓ คน ได้จากวิชาเอก ๑ คน เชี่ยวชาญทางภาษาไทย ๑ คน เชี่ยวชาญด้านสถิติและการวิจัย) และประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัยแต่ละข้อ ต้องมีค่าไม่น้อยกว่า ๐.๐๕

๕. นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้มีค่าตามเกณฑ์ จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์จำนวน ๓๐ ชุด

๖. นำแบบสอบถามตามข้อ (๕) ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน

๗. นำผลการตรวจสอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หา

(๗.๑) ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ มีค่าไม่น้อยกว่า ๐.๐๓ ขึ้นไป

(๗.๒) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าไม่น้อยกว่า ๐.๐๗ ขึ้นไป

๘. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่มีค่าคุณภาพตามเกณฑ์ดังกล่าวนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตามกลุ่มตัวอย่างต่อไปมีค่า ๓ ค่าถูกต้อง

^๓ บุญชุม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๙ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทสุวีรียาสาส์นจำกัด), ๒๕๕๔, หน้า ๔๓

๓.การสร้างเนื้อหาแบบสัมภาษณ์

การสร้างและการหาคุณภาพแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการดังนี้

๑. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

๒. ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ จากแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด^๕

๓. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ตามข้อ (๑)และข้อ (๒) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับดังนี้

ตอนที่ ๑ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ รายการ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสัมภาษณ์ ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ซึ่งเป็นแบบตอบแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตด้านการวิจัยใน ๖ ด้าน คือ

- (๑) ด้านหลักนิติธรรม
- (๒) ด้านหลักคุณธรรม
- (๓) ด้านหลักความโปร่งใส
- (๔) ด้านหลักการมีส่วนร่วม
- (๕) ด้านหลักความรับผิดชอบ
- (๖) ด้านหลักความคุ้มค่า

๔. นำแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ(ผู้เชี่ยวชาญ ๕ คน ประกอบด้วย ๓ คนได้จากวิชาเอก ๑ คนเชี่ยวชาญทางภาษาไทย ๑ คนเชี่ยวชาญทางด้านสถิติและการวิจัย) และประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การวิจัยแต่ละข้อ ต้องมีค่าไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ ขึ้นไป (IOC) (Index of Objective congruence) นำแบบสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขให้มีค่าตามเกณฑ์นำมาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

๑. ขอนหนังสือจากศูนย์บัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

๒. ส่งหนังสือพร้อมแบบสอบถามเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ผลการประเมิน

๓. ส่งแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ถึงกลุ่มตัวอย่างพร้อมแบบสอบถาม

^๕บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๙ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทสุวีรียาสาส์นจำกัด), ๒๕๕๔, หน้า ๔๓

๔. เก็บรวบรวมข้อมูลคืนมาให้ได้ครบมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ แล้วนำมาจัดกระทำข้อมูลให้มีฉบับสมบูรณ์ทุกฉบับ

๕. นำข้อมูลไปวิเคราะห์ตามโปรแกรมสำเร็จรูปต่อไป

๖. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายและรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงบูรณาการต่อไป

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน โดยการหาจำนวนและค่าร้อยละ

๒. วิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อและนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ๕ ระดับ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (LIKERT, 1970) และแปลผลดังนี้

๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยมาก

๓. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง โดยการทดสอบ (T – test) แบบ Independent samples

๔. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยการทดสอบ (t- test) แบบ Independent samples

๕. วิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F – test แบบ one way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอยู่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ sheffe

๖. วิเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๙ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยการหาความถี่และค่าร้อยละโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

๓.๖ สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

๑. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

๑.๑ หาค่า (IOC : Index of Consistency) ของแบบสอบถาม

๑.๒ หาค่าอำนาจจำแนก (Ltem Total Correation) ของแบบสอบถาม

๑.๓ ค่าความเชื่อมั่น (α = Apha – Coefficient) ของแบบสอบถาม

๒. สถิติพื้นฐาน

๒.๑ หาค่าความถี่ (Frequency) จำนวน

๒.๒ หาค่าร้อยละ (Percentage)

๒.๓ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

๒.๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

๓.๑ ใช้ t- test แบบ Indepent samples เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ๒ กลุ่ม ค่าในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๒ ใช้ F – test แบบ one way Anova เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe method)